

NÖROJENİK MESANELİ OLGULARDA PROBANTHELİNE BROMİDE VE OXYBUTYİNİN CHLORİDE'İN YERİ

Yaşar Özgök*   Erbil Dursun**   Remzi Sağlam***
Aytül Çakıcı**   Serdar Göktaş****

Mesanenin normal fonksiyonu, otonom ve somatik sinir sistemlerinin koordine aktiviteleriyle gerçekleştirilen kompleks bir olaydır.

Alt üriner sistemde, fonksiyon yapabilmesi için intakt bir inervasyon gereksinmesi olan yegane organ mesanedir. Bu inervasyonun değişik nedenlerle bozulduğu durumlarda nörojenik mesane disfonksiyonları ortaya çıkar.

Detrüsor insitabilitesindeki tedavi rejimlerinin farklılığı, tatminkar sonuç almada çeşitli sorunlar ortaya çıkarmakta ve patolojik proseslerin tam anlaşılmasına neden olmaktadır. Bu nedenle tek başına yada kombinasyonlar halinde birçok ilaç kullanılmıştır. Ramsden ve arkadaşları 1976'da yaptıkları bir çalışmada başarılı sonuçlar alırken (5) Pergelly ve arkadaşlarının sonuçları tatmin edici değildir (3).

Antikolinergiklerin mesane hacmini ve kapasitelerini genişlettiği anormal detrüsor kontraksiyonlarının sıklık ve şiddetini azalttığı belirtilmektedir (2) Bu nedenle hiperrefleks mesaneli olgularda mesane kapasitesini artırmak, enkontinansı gidermek, uygun intermitten kateterizasyonu yürütebilmek amacıyla methantheline bromide, probantheline bromide ve oxybutynin chloride gibi ilaçlarla birçok araştırmalar yapılmıştır.

Çalışmamızın amacı hiperrefleks mesaneli olgularda uygun intermitten kateterizasyona geçip, uygulamayı yürütebilmek yönünden oral

* GATA Üroloji Anabilim Dalı Yardımcı Doçenti

** Ankara Reh. Merk. Uzman Doktor

*** Profesör Doktor

**** GATA Üroloji Anabilim Dalı Uzmanlık Öğrencisi

Geliş Tarihi : 23 Ağustos 1993   Kabul Tarihi : 22 Aralık 1993

probantheline bromide ve oxybutynin chloride'in üriner enkontinans, ve sistometrik bulgular üzerindeki etkilerini araştırarak klinik etkinliğini değerlendirmektedir.

MATERYAL VE METOD

1989 - 1991 tarihleri arasında Ankara Rehabilitasyon Merkezinde yatan üretral kateterli, spinal kord tutulumuna bağlı hiperrefleks mesaneli 36 olgu çalışma kapsamına alındı. Olgular üriner enkontinans nedeniyle daimi sondalıydı. Etraflı bir anamnez ve fizik muayene ilk etapta yaptırılan idrar kültürü ile üriner enfeksiyon ekarte edildi. Olguların tamamında DANTEC DISA-2100 ürodinami cihazı kullanılarak ürodinamik çalışmalar yapıldı. Ürodinamik çalışmalar kombine CO₂ sistometri ve yüzeysel anal sfinkter EMG'sini içeriyordu.

Çalışma kapsamına önceden bu tür ilaç kullanmamış olgular alındı. Ürodinamik çalışmalar, tedavi öncesi ve tedavi sonrası birer aylık intervallerle uygulandı. Probantheline Bromide 45-66 mg/gün Oxybutynin Chloride 10-15 mg/gün (2x1) dozlarda verildi.

15 gün içinde Probantheline Bromide'den klinik cevap alınamayan 14 olguda Oxybutynin Chloride kullanıldı.

Olgular tedavi süresince takip edilerek ilacın etkileri, yan etkileri ve ürodinamik çalışma sonuçları kartlarına işlendi.

BULGULAR

Olguların yaşlarına göre dağılımı (Tablo - I)'de gösterilmiştir. Yaş yoğunluğu 21-40 arasında dağılım göstermektedir.

Tablo - I : Olguların Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	Olgu Sayısı
11 - 20	2
21 - 30	9
31 - 40	10
41 - 50	6
51 - 60	7
61 - 70	2

Tablo - II : Tedavi Sonuçları

İlacın Adı	Olgu Sayısı	T E D A V İ		
		İntermitten Kateterizasyon	Sinerjik Sfinkterik Aktivite	Başarısız
Oxybutynin Chloride	14 (% 38.88)	5 (% 35.75)	—	9 (% 64.25)
Probantheline Bromide	36 (%100)	18 (% 50)	4 (% 11.11)	14 (% 38.88)

Olgulara öncelikle probantheline başlanmış olup, cevap alınamayan olgularda oxybutynin chloride kullanılmıştır.

Yüzdeler 14 olgu üzerinden alınmıştır.

Tablo - III : Tedavi Öncesi ve Tedavi Sonrası Mesane Kapasite

ve Basınç Değişiklikleri

(*) Kapasite = ml

(**) Basınç = cm H₂O

İlacın Adı	Olgu Sayısı	Ortalama Mesane Kapasitesi ve Basınç Değişiklikleri					
		Tedavi Öncesi		Tedavi Sonrası			
		Kap.	Bas.	Başarılı		Başarısız	
Probantheline Bromide	36 (% 100)	*	**	*	**	*	**
		Kap.	Bas.	Kap.	Bas.	Kap.	Bas.
		103	40	210	40	118	40
Oxybutynin Chloride	14 (% 38.88)	118	40	208	40	120	40

(Tablo - II ve III)'de görüldüğü gibi 22 olguda probantheline bromide'den yeterli mesane kapasitesi 200 ml'nin üzerine ve bu kapasite-deki mesane basıncı 40 cm H₂O'nun altına düştü. 18 olgu mesanede yeterli kapasitenin temini ile intermitten kateterizasyona geçebilmiş, 4 olguda ise bunu takiben sinerjik sfinkterik aktivite başlamıştır. Cevap alınamayan 14 olgunun 5'inde oxybutynin chloride'den cevap alınmış, 9 olguda ise cevap alınamamıştır.

Olgularda tedaviyi kesecek bir yan etki saptanmamıştır. 14 olguda ağız kuruluğu saptanmış, kullanım süresi boyunca da şikayetler kaybolmuştur.

TARTIŞMA

Gerek probantheline bromide ve gerekse oxybutynin chloride detrüör düz adelesine myorölaksan ve antikolinerjik etkiye sahiptir. Razer ve arkadaşlarının yaptığı 20 olguluk bir çalışmada % 55 başarı sağlanarak intermitten kateterizasyona geçilmiş (4). Blavias % 79 başarı elde etmiştir (1). Bizim başarı yüzdemiz ise % 61.11'dir. Bunların % 11.11'inde sinerjik sifinkterik aktivite başlamıştır.

Moisey ve arkadaşları oxybutynin chloride ile yaptıkları bir çalışmada detrüör insitabilitesine sahip olguların % 69'unda başarı sağlamışlardır (2).

Bu çalışmada ise değişik bir yöntem uygulanmış probantheline bromide cevap alınamayan olgularda oxybutynin chloride kullanılmıştır. Buradan çıkan sonuç ise % 61.1 olup, diğer çalışmalarla uyum göstermektedir. Proantheline bromide'den yararlanamayan olgularda başarı % 35.7'dir.

Ayrıca bir diğer yaklaşım ise klinik etkinlik üzerine yapılan araştırmadır. Olgularda kullanım süresi arttıkça klinik etkinliğin arttığı gözlenmiştir. Özellikle 2. haftadan sonra klinik etkinlikte anlamlı bir artış ortaya çıkmaktadır.

Moisey ve arkadaşlarının yaptığı araştırmalarda % 55.56 yan etki gözlenmiş, % 16.66 olguda ise yan etkiler dolayısıyla çalışmaya ara verilmiştir (2). Bu çalışmada ise tedaviyi bıraktıracak bir yan etki gözlenmemiş olup, % 38.88 oranında ağız kuruluğu gözlenmiştir.

Sonuç olarak; Spinal kord tutulumlu hiperrefleks mesaneli olgularda ekonomik oluşu nedeniyle tedaviye probantheline bromide ile başlanması, cevap alınamayan olgularda oxybutynin chloride'e geçilmesi uygun olacaktır. Bunların yanı sıra tedavinin devamında ürodinamik çalışma ile ilaç etkinliğinin kontrolü tedavideki başarı yüzdemizi arttıracaktır.

ÖZET

Hiperrefleks mesaneli 36 olguda Proantheline Bromide ve Oxybutynin Chloride'in üriner enkotinans ve sistometrik bulgular üzerine etkisi araştırıldı. Tüm olgular daha önce herhangi bir tedavi görmemişti. Olguların % 61.1'i Proantheline Bromide'den fayda gördü.

Probantheline Bromide'den yararlanamayan olguların % 35.75'i Oxybutynin Chloride'den faydalandı. Olguların hepsi ilaçları tolere edebildiler. Bu sonuçlar; hiperrefleks mesaneli olgularda kolay bulunabilirliği ve ekonomik oluşu nedeniyle Probantheline Bromide başlanmasının, cevap alınamayan olgularda Oxybutynin'e geçilmesinin uygun olacağını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler : Nörojenik Mesane, Probantheline Bromide, Oxybutynin Chloride, Ürodinami.

SUMMARY

The Place of Probantheline Bromide and Oxybutynin Chloride in Patients with Neurogenic Bladder

We have studied 36 patients with hyperreflex bladder who were treated with Probantheline Bromide and Oxybutynin Chloride. At the same time, urinary incontinance and cystometric findings were evaluated. No patients had previous treatment. The 61.1 % of patients were just as effective who were treated with Probantheline Bromide.

The 35.7 % of cases who had no results with Probantheline Bromide, was treated with Oxybutynin. All patients were able to tolerate drugs. These findings are shown that Probantheline is a drug of choice for hyperreflex bladder. Because it is cheape and easier to supply than to supply Oxbutynin. If there is no result with Probantheline Bromide, Oxybutynin Chloride can be used.

Key Words : Neurogenic Bladder, Probantheline Bromide, Oxybutynin Chloride, Urodynamics.

KAYNAKLAR

1. Blavias JG Labib KB Michalik SJ Zayed AAH : Cystometric Response to Probantheline in Detrusso Hyper Reflexia. Theapeutirc Implications, J. Urol. 124 : 259, 1980
2. Moisey CU Stephenson TP and Brandler CB : The Urodynamic and Subjective Results of Treatment of Detrussor Instability with Oxybutynin Chloride. Brith. J. of Urol. 52 : 472-475, 1980.

3. Pengelly AW Stephenson TP Milroy EOC Whiteside, CG and Turner-Warwick, RT : Results of Prolonged Bladder Distension as Treatment for Detrusor Instability. *Brit. J. of Urol.* 50 : 243-245, 1978.
4. Raezer MD Benson GS Wein AJ Duckett JW Jr : The Functional Approach to the Management of the Pediatric Neuropathic Bladder. A Clinical Study. *J. Urol.* 117 : 649, 1977.
5. Ramsden PD Smith JC Dunn M and Ardran GM : Distension Therapy for the Unstable Bladder Later Results Including an Assessment of Repeat Distensions. *Brit. J. Urol.* 48 : 623-629, 1976.